

ODOGOVORI KONGREGACIJE ZA BOGOŠTOVLJE

1. *Pričest pod obje prilike*

Pitanje: *Je li dopušteno vjernicima koji pristupaju na sakrament sv. Euharistije pod obje prilike umakati česticu koju drže u ruci u kalež, što ga drži svećenik ili đakon,?*

Odgovor: Negativan.

Obrazloženje: - Opća uredba Rimskog misala u 3. tipskom izdanju izričito potvrđuje: "Svećenik uzme patenu ili piksidu i pristupi pričesnicima koji prilaze u ophodu. Nije dopušteno samim vjernicima uzimati posvećeni kruh i sveti kalež a još manje predavati ga iz ruke u ruku. Vjernici se pričesćuju klečeći ili stojeći, već prema tome kako je odredila Konferencija biskupa. Kad se pak pričesćuju stojeći, neka prije primanja Sakramenta prikladno iskažu propisano poštovanje" (br. 160). Tome nadodajmo: "Ako se pričest obavlja umakanjem, pričesnik drži patenu ispod usana, pristupa svećeniku koji drži posudu sa svetim česticama a sa strane mu pomaže poslužnik koji pridržava kalež. Svećenik uzima hostiju, njezin dio umoči u kalež i pružajući ga govori: *Tijelo i Krv Kristova!* Pričesnik odgovori: *Amen*, u usta primi Sakrament i udalji se" (br.287).

Zbog toga je zloraba (abuzus) običaj da vjernik prima na ruku česticu koja je već umočena u Predragocjenu Krv Kristovu.

2. *Prva pričest na Veliki četvrtak*

Pitanje: Dolikuje li da se Prva pričest slavi na Veliki četvrtak za vrijeme Mise večere Gospodnje?

Odgovor: Negativan.

Obrazloženje: - Upravo zato jer je prvo potpuno sudjelovanje na Euharistiji po primanju svete pričesti povezano sa sakramentima krštenja i potvrde ostvarujući otajstvo kršćanske inicijacije, teološki se povezuje s Vazmom a liturgijski se slavi za vrijeme Vazmenoga bdjenja (Usp. *Red pristupa odraslih u kršćanstvo*, Prethodne napomene, br.49 i 58). što je prirodno mjesto nastanka triju sakramenata "kršćanske inicijacije koji se međusobno tako stapaju da privode k punom uzrastu Kristove vjernike, koji u Crkvi i u svijetu izvršuju poslanje svega kršćanskoga naroda" (*Red krštenja djece, Red pristupa odraslih u kršćanstvo, Opće prethodne napomene*, br.2.). Budući da je Vazmeno bdjenje korijen i jezgra svih kršćanskih slavlja tijekom liturgijske godine, određeno je da se koliko je moguće, sakramenti slave za vrijeme Vazmenog bdjenja ili pak nedjeljom (Usp. *Red pristupa odraslih*, br.59).

Ne dolikuje, dakle, da se prvo potpuno sudjelovanje u Euharistiji ili Prva pričest slavi u sklopu Mise Večere Gospodnje, i to ne samo zbog teoloških nego ni zbog pastoralnih razloga budući da bi se time narod odvajao slavljenja središnjeg povijesno-spasenjskog događaja što se spominje ovim trodnevljem: "Sva duhovna pažnja treba se usmjeriti prema otajstvima koja će se najizvršnije slaviti u Misi: dakako ustanova Euharistije, svećeničkog reda i Gospodinova zapovijed ljubavi što se osvjetljava u homiliji" (KONGREGACIJA ZA BOGOŠTOVLJE, Okružnica: *Priprava i slavljenje vazmenih blagdana*, br.45).

Postupni razvitak liturgijske godine uspostavio je slavlje koje, uz vlastita obilježja, udvaja neke sastavnice Mise Večere Gospodnje, kao što je svetkovina Presvetog Tijela i Krvi Kristove. Tijelovo i svetkovine Uskrsa i nedjelja kroz godinu, prikladnija su za slavljenje Prve pričesti.

3. *Posebna oltarna menza za Veliki četvrtak i Prvu pričest*

Pitanje: *Je li dopušteno u središnjem prostoru crkve postaviti stol (menzu) s kruhom i vinom uz oltar ili u prezbiteriju prigodom Mise Večere Gospodnje ili za prvo potpuno sudjelovanje u Euharistiji što se popularno zove Prva pričest?*

Odgovor: Negativan.

Obrazloženje: - Propisi za navedene slučajeve koje treba primijeniti odnose se na oltar što "zauzima takvo mjesto da bude uistinu središte kamo se samo od sebe usredotočuje pažnja svekolike zajednice vjernika... Neka se u svakoj crkvi izgradi nepomični oltar koji će jasnije i trajno označavati živi kamen, Krista Isusa (1 Pt 2,4; Ef 2,20). U drugim pak mjestima koja su određena za sveta slavlja, oltar može biti pomičan. Za oltar koji je pričvršćen za pod i ne može se prenositi, kažemo da je nepokretan, a pomični je onaj koji se može prenositi" (*Opća uredba Misala*, br. 298). Treba nastojati da u crkvi bude samo jedan oltar, najizvršnije mjesto u prezbiteriju i čitavoj crkvi kako bi njihova jedinstvenost poticala sudjelovanje vjernika: "Neka se u novim crkvama izgradi samo jedan oltar koji će vjernicima predstavljati jednoga Krista i jednu Euharistiju Crkve. U crkvama koje su prije izgrađene, ako je stari oltar tako postavljen da otežava sudjelovanje naroda a ne može se premjestiti bez narušavanja vrijednosti oltara, neka se izgradi drugi nepomični oltar, umjetnički dotjeran i obredno posvećen, i neka se na njemu odvijaju sveta slavlja. Da se pažnja vjernika ne bi odvlačila od novoga oltara, neka se stari oltar posebno ne ukrašava" (*Opća uredba Misala*, br. 303).

Običaj da se postavi stol s kruhom i vinom kako bi uprisutnio Isusovu Posljednju večeru ili da okupljenoj djeci bude simboličko opetovanje na prvom sudjelovanju u Euharistiji, pedagoški je nesklad i pastoralna ispraznost budući da se narod odvaja od oltara a potamnjuje se snaga pojedinih arhitektonskih dijelova crkve i umanje sudjelovanje vjernika.